

TEKSTİL VE GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN SEKTÖRDEN BEKLENTİLERİ (İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ YEŞİLYURT MYO ÖRNEĞİ)

Öğr. Gör. Naci Bulur
İnönü Üniversitesi
Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu
naci.bulur@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Murat Ulaş
İnönü Üniversitesi
Arapgir Meslek Yüksekokulu
murat.ulas@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Aslı Ümran Ulaş
İnönü Üniversitesi
Arapgir Meslek Yüksekokulu
asli.ulas@inonu.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, İnönü Üniversitesi Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu Tekstil ve Giyim Üretim Teknolojisi programı öğrencilerinin tekstil sektöründen beklentilerinin tespit edilmesidir. Bu kapsamda İnönü Üniversitesi Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu Tekstil ve Giyim Üretim Teknolojisi programı öğrencileri ile görüşülerek anket çalışması yapılmıştır. Anket çalışması yapılan öğrencilerin mezun olduktan sonra tekstil sektöründen beklentilerinin neler olduğu belirlenmiştir. Toplam 15 sorudan oluşan anket 5'li likert ölçeğine göre hazırlanmış ve istatistiksel analizleri yapılmıştır. Ankete 50 kişi katılmıştır. Çalışmada Meslek Yüksekokulu Tekstil ve Giyim Üretim Teknolojisi programı öğrencilerine tekstil fabrikalarında yapılan işlerle ilgili bilgiler verilmiştir. Yapılan araştırmanın amacı, yöntemi ve hipotezleri ortaya konularak sonuca ulaşılmıştır. Bu çalışma İnönü Üniversitesi Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu Tekstil ve Giyim Üretim Teknolojisi programı öğrencilerine yapılmış olup; Diğer üniversitelerde aynı programda öğrenim gören öğrencilerin tekstil sektöründen beklentilerini belirlemede dikkate alınabilecek veriler içermektedir, aynı zamanda tekstil sektörünün kendinden beklentilerini belirlemede dikkate alınacak veriler içermektedir. Bu beklentiler doğrultusunda da Tekstil sektörüne kalifiyeli eleman yetiştirme açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Tekstil programı, meslek yüksekokulu, anket.

EXPECTATIONS OF TEXTILE AND CLOTHING PRODUCTION TECHNOLOGY PROGRAMMES STUDENTS FROM PRIVATE SECTOR YEŞİLYURT VOCATIONAL HIGH SCHOOL OF INONU UNIVERSITY

Abstract

The aim of this study is to obtain the expectations of textile and clothing production technology programme students from textile sector. In the scope of this, questionnaire made by meeting with textile

and clothing production technology programme students of Inonu University. End of the questionnaire, expectations of students were obtained about postgraduation. Questionnaire was consisted of fifteen question which are prepared by five likert scale based on statistical analysis. Fifty person was attended to survey. During the survey, information was given to the textile and clothing production technology programme students about tasks at textile factory. Not only ,this survey was made to textile and clothing production technology programme students of İnönü University, but also includes datas which can be taken into consideration about expectations of students at other universities . In the direct of these information, survey has importance about to train qualified person related with textile sector.

Keywords: Textile program, Vocational School, survey.

GİRİŞ

Tekstil yüzyıllardır yapıla gelen ve günümüzde de ülke ekonomisine istihdam ve ekonomik katkı sağlayan önemli iş kollarından bir tanesidir. Tekstil, Latince *Textilis* kelimesinden gelmektedir ve dilimize teknik bir kelime olarak girmiştir. Türkçe karşılığı Dokumacılık olmasına rağmen, günümüzde tekstil kelimesi çok geniş bir anlam kazanmıştır. Tekstil, ham maddeden iplik, örme, dokuma, dokusuz yüzey ve konfeksiyon olarak nihai ürüne kadar tüm evreleri kapsamaktadır(Gürcüm, 2005).

Ülkemizde Tekstil sektörü, rekabetin her geçen gün arttığı küreselleşen dünyada var olabilmek için daha çok sayıda nitelikli personele ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyacı karşılamada Meslek yüksekokullarına önemli görevler düşmektedir.

Meslek yüksekokulu mezunları çalışma alanlarındaki sorumlulukları itibari ile üst düzey yönetici ile usta veya kalifiye işçi arasında bulunan ve bunlardan daha fazla teorik bilgiye sahip, lisans mezunlarından daha çok uygulama becerisine sahip bir meslek ara elemanıdır (Milli Eğitim Bakanlığı MEB, Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], 2002).

Bu bağlamda Tekstil sektöründe kendilerine iyi bir yer bulmak isteyen öğrencilerde meslek yüksekokullarında verilen tekstil eğitimleriyle ilgili olarak bazı beklentilere sahip olmaktadır. Öğrencilerin beklentilerinin iyi irdelenmesi ve beklentilerini karşılayacak uygulamalar yapılması hem öğrencilerin iyi yetiştirilmelerine hem de tekstil sektörünün kalifiyeli iş gücüne sahip olmasına katkı sağlayacaktır. Bu durum üniversitelerinde tekstil eğitimi konusundaki beklentilere uygun olarak vasıflı ve yetkinliğe sahip bir eğitim sürecinin hazırlanmasına yardımcı olacaktır.

Bu çalışma tekstil alanın da eğitim almakta olan öğrencilerin tekstil sektöründeki iş ortamı ve meslek yüksekokullarındaki öğretim ortamını değerlendirmelerini ve bu alanlardaki beklentilerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

YÖNTEM

Halen Meslek yüksekokulu tekstil ve giyim üretim teknolojisi programı öğrencilerinin meslek yüksekokulları ve tekstil sektörüne ilişkin bakışları ve beklenti düzeylerini ölçmektir.

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne müdahale edilmeksizin kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır(Karasar, 2008).

Örneklem

Çalışmanın örneklemini 2016-2017 eğitim ve öğretim döneminde, İnönü Üniversitesi Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu Tekstil ve Giyim Üretim Teknolojisi programının da öğrenim gören 50 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmanın verileri ankete dayalıdır. Anket Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu Tekstil ve Giyim Üretim Teknolojisi programında öğrenim gören 50 öğrenciye uygulanmıştır. Çalışmanın 5 sorusu öğrencilerin mesleğe yönelik bakış açısını, 25 sorusu beklentileri ölçen olmak üzere toplamda 30 sorudan oluşmaktadır. Bakış açısı ve beklentilere ilişkin anket, 5'li likert ölçeğine göre hazırlanmış ve istatistiksel analizler yapılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

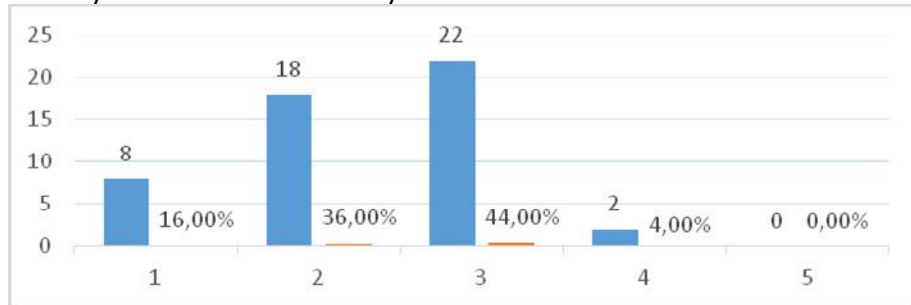
Verilerin Çözümlemesi Araştırmadan elde edilen bulgular araştırmanın alt problemleri doğrultusunda birey sayılarına göre değerlendirmeye verilen cevaplar sayı ve % lik değerler alınarak yorumlaması yapılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan ankette yer alan her bir bölüm kendi içerisinde analiz edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, İnönü Üniversitesi Yeşilyurt Meslek Yüksekokulu Tekstil ve Giyim Üretim Teknolojisi programında öğrenim gören bireylerden anket formları aracılığıyla toplanan verilerin analizine yer verilmiştir.

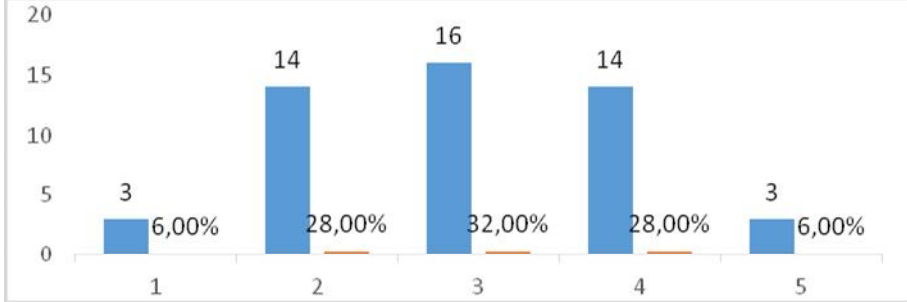
Tekstil ve Hazır Giyim Üretim Programı Öğrencilerinin Tekstil Sektörüne Bakışı

1. Türkiye tekstil ihracatında dünyada ilk 6 sıradadır.

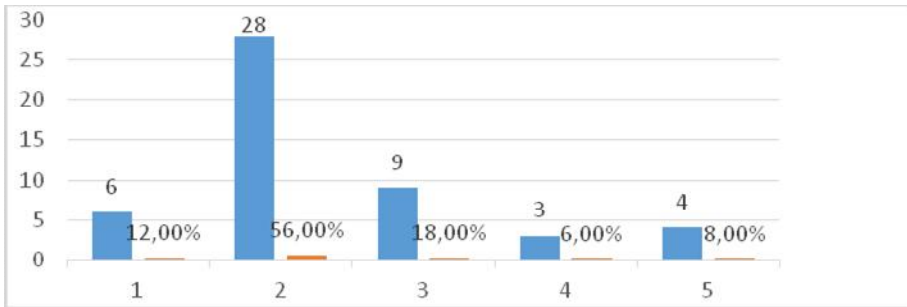
1. Kesinlikle Evet 2. Evet 3. Fikrim Yok 4. Hayır 5. Kesinlikle Hayır

2. Tekstil sektöründe çalışanların ücretleri diğer sanayi sektöründe çalışanlara göre yüksektir.

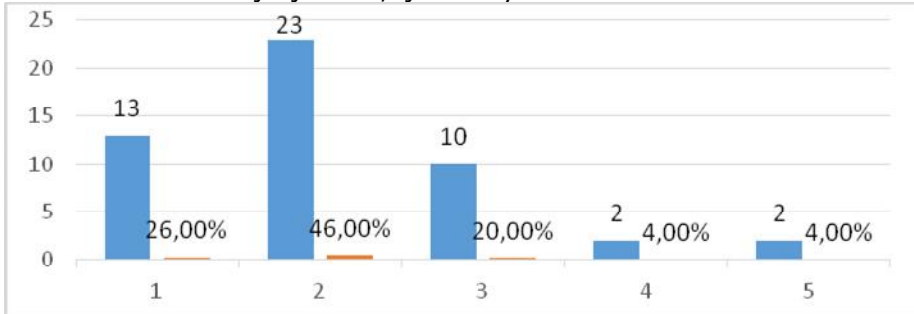
1. Kesinlikle Evet 2. Evet 3. Fikrim Yok 4. Hayır 5. Kesinlikle Hayır

3. Tekstil sektörü iş sağlığı ve güvenliği açısından orta tehlikeli işler sınıfına girer.

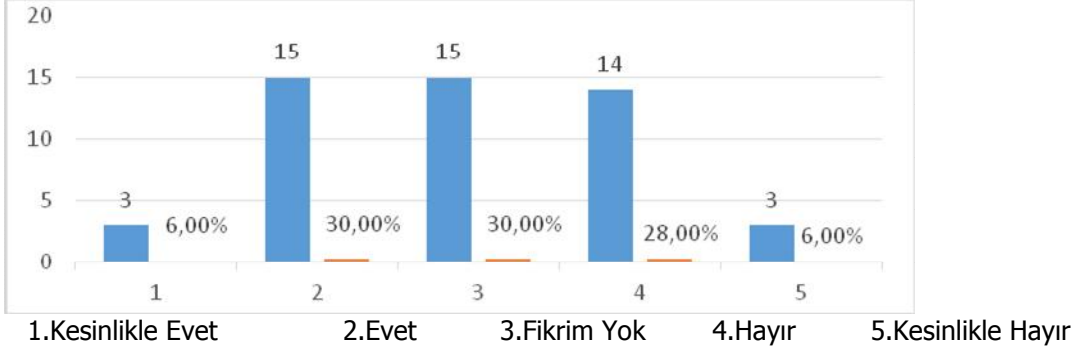

1. Kesinlikle Evet 2. Evet 3. Fikrim Yok 4. Hayır 5. Kesinlikle Hayır

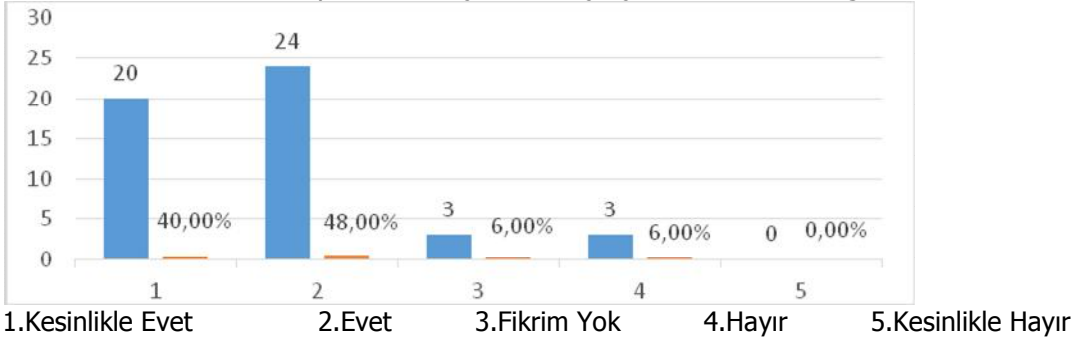
4. Tekstil sektöründe çalışanların, işlerinde yükselme imkânları fazladır.

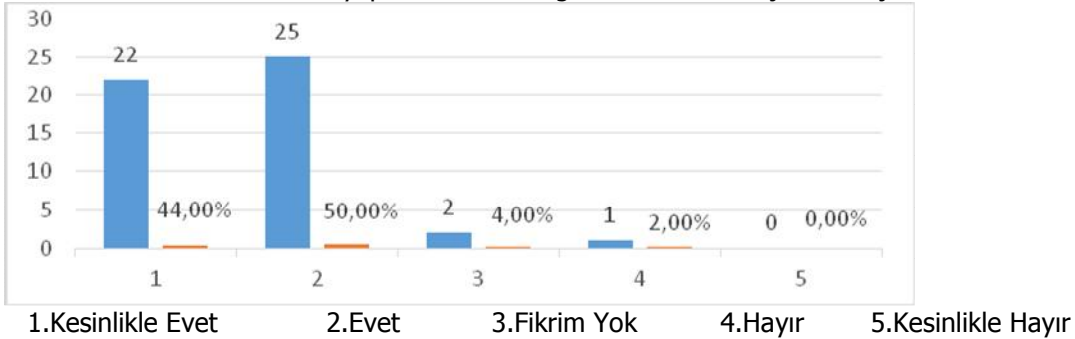
1. Kesinlikle Evet 2. Evet 3. Fikrim Yok 4. Hayır 5. Kesinlikle Hayır

5. Tekstil sektöründe çalışanların iş memnuniyeti yüksektir.**Tekstil ve Hazır Giyim Üretim Programı Öğrencilerinin Tekstil Sektöründen Beklentileri**

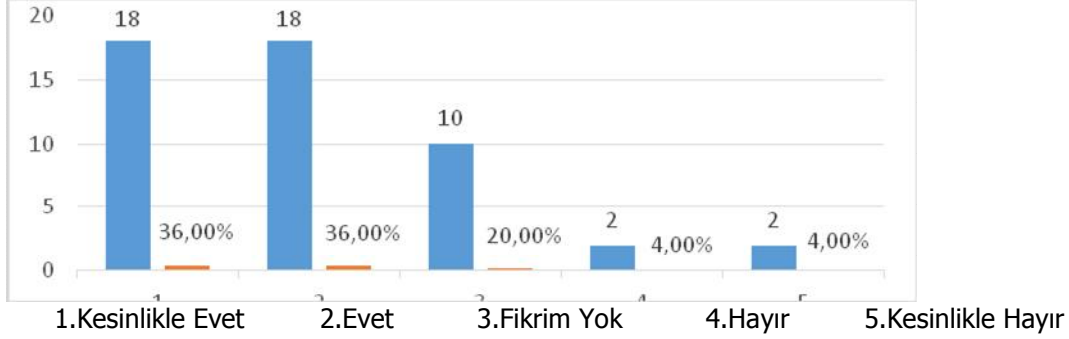
1- Tekstil sektörünü daha iyi tanımam için sektör çalışanlarının bizleri bilgilendirmesini isterim.

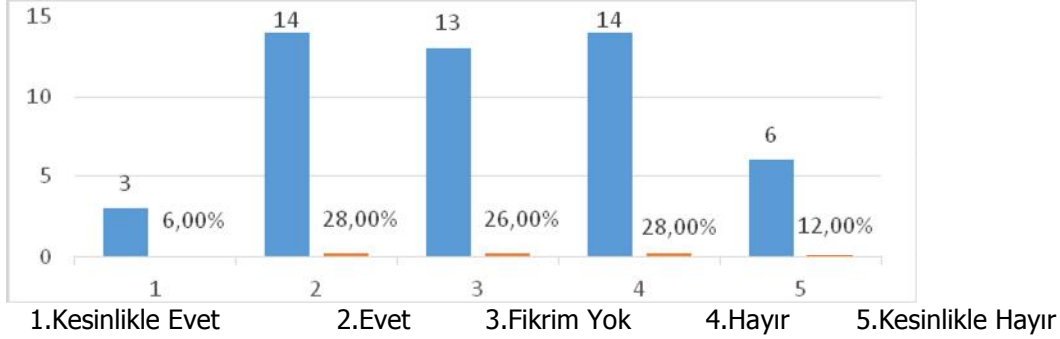
2- Tekstil sektöründe üretim yapan firmaların öğrenciler ile daha çok etkileşimde olmasını isterim.

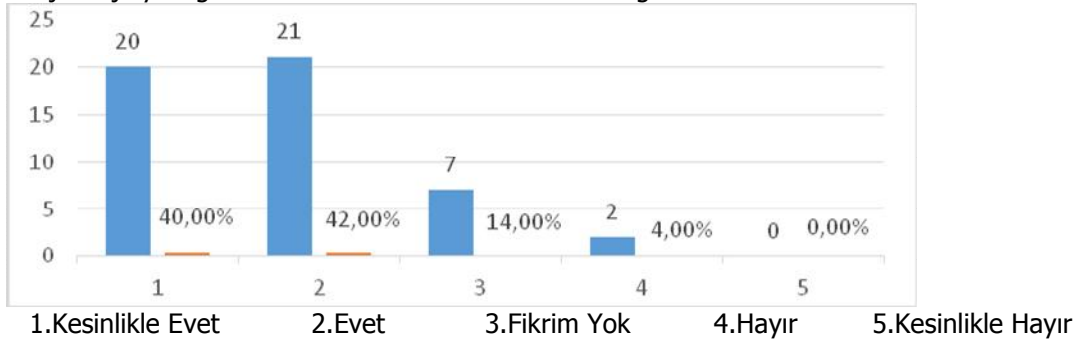
3- Tekstil sektörünü yakından tanımam için sektör temsilcilerinin kariyer günleri düzenlemesini isterim.

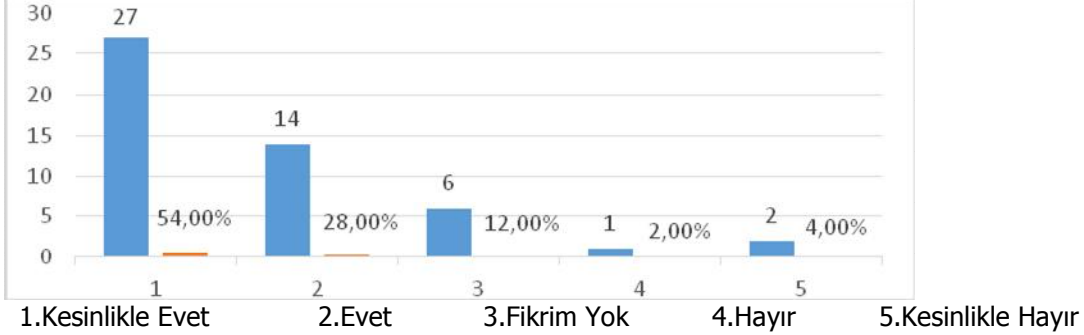
4- Mezun olduktan sonra rahatlıkla iş bulacağıma inanıyorum.

5- İşe başlayacağım firmanın tekstil sektörünün önde gelenlerinden olmasını tercih ederim.

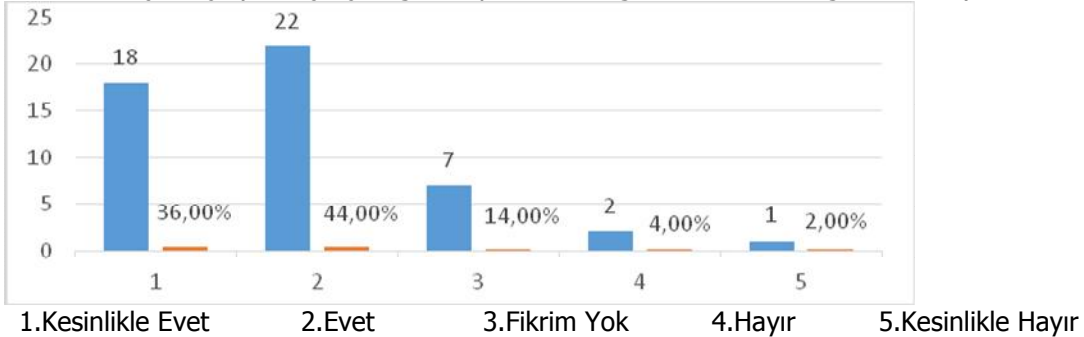
6- Tekstil firmaları, çalışanlarının iş güvenliğini ve sağlığını koruyucu önlemler almasını isterim.

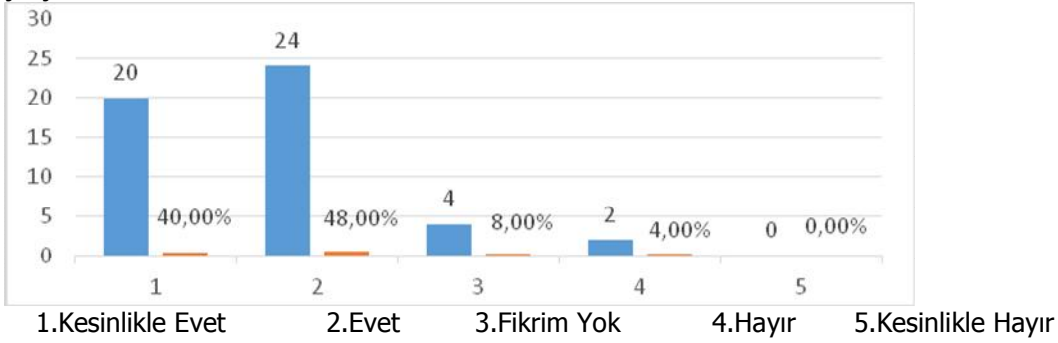
7- Çalışacağım firmada mezun olduğum branşım ile ilgili bölümde çalışmak isterim.

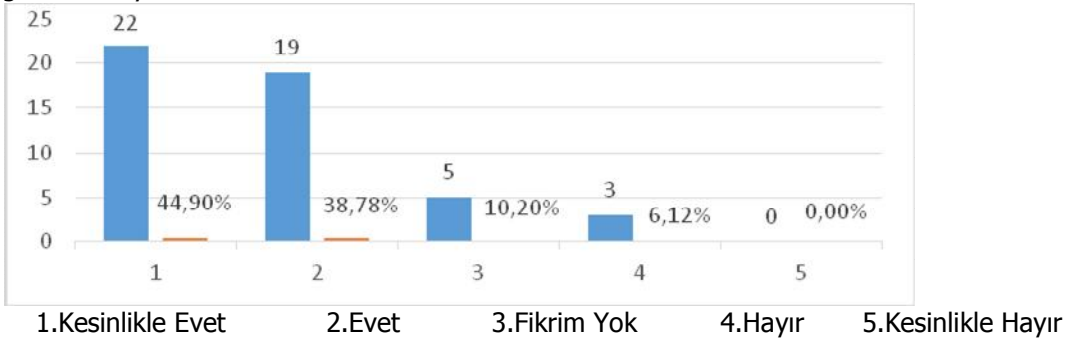
8- Firmada işe başlayınca çalışacağım departmanla ilgili belli bir süre eğitim almalıyım.

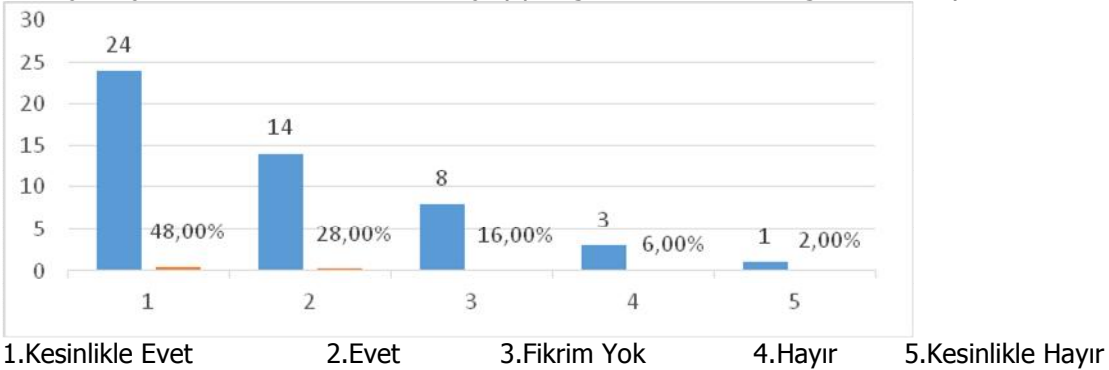
9- İşe başladığımda benimle bir süre ilgilenilecek, çalışacağım iş hakkında bana fikir verebilecek bir çalışanın olmasını isterim.

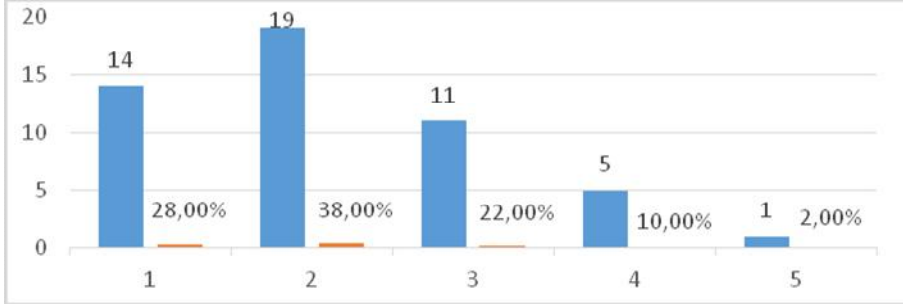
10- Firmayla ilişkilerimin açık olmasını; önerilerimi, şikâyetlerimi uygun bir şekilde rahatlıkla dile getirebilmeyi isterim.

11- İşe başlarken en alt kademedен başlayıp bilgi ve becerilerim doğrultusunda yükselmek isterim.

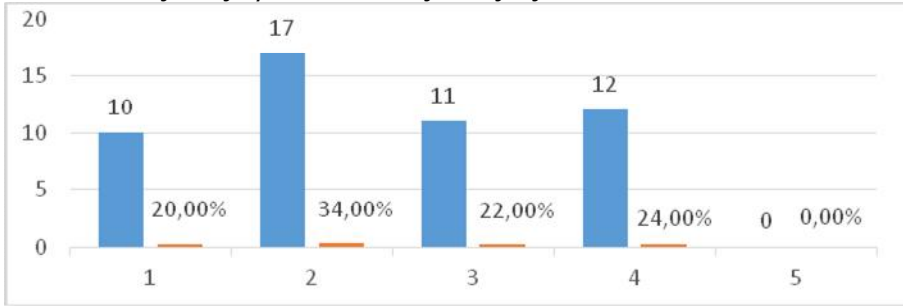

12- İş yerindeki unvanın iş verimini artırdığına inanıyorum.

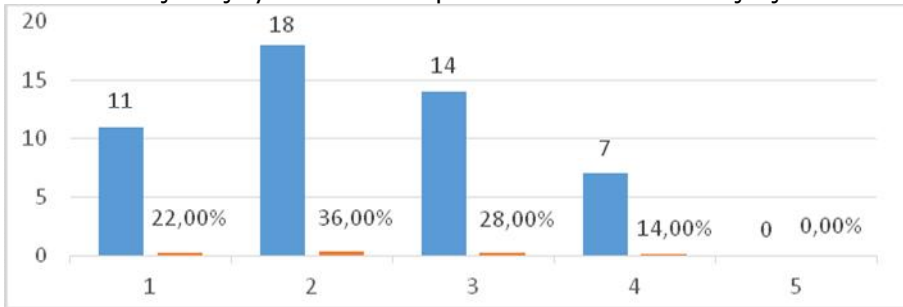
1.Kesinlikle Evet 2.Evet 3.Fikrim Yok 4.Hayır 5.Kesinlikle Hayır

13- Firmada işe başlayınca masa başında çalışmak isterim.

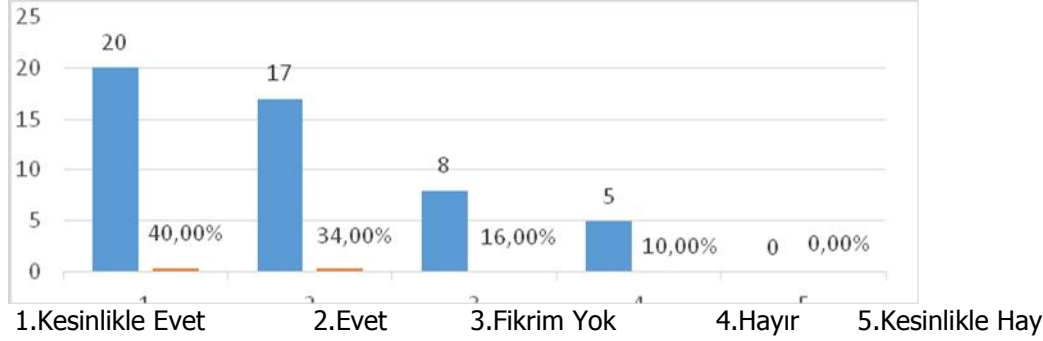
1.Kesinlikle Evet 2.Evet 3.Fikrim Yok 4.Hayır 5.Kesinlikle Hayır

14- Firmada işe başlayınca üretim departmanında aktif olarak çalışmak isterim.

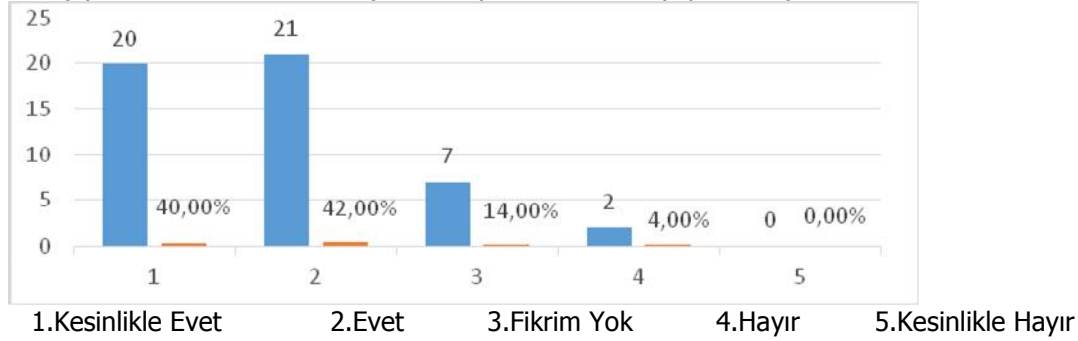

1.Kesinlikle Evet 2.Evet 3.Fikrim Yok 4.Hayır 5.Kesinlikle Hayır

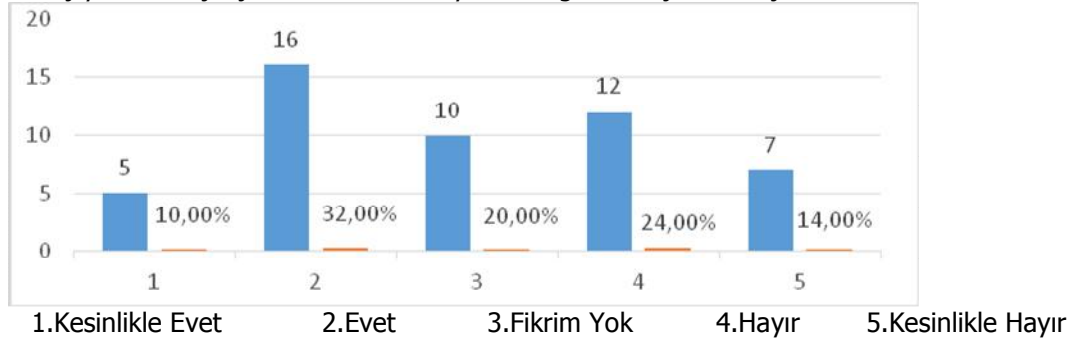
15- Öğle tatili dışında verilen kısa molalar benim çalışma verimimi artırır.

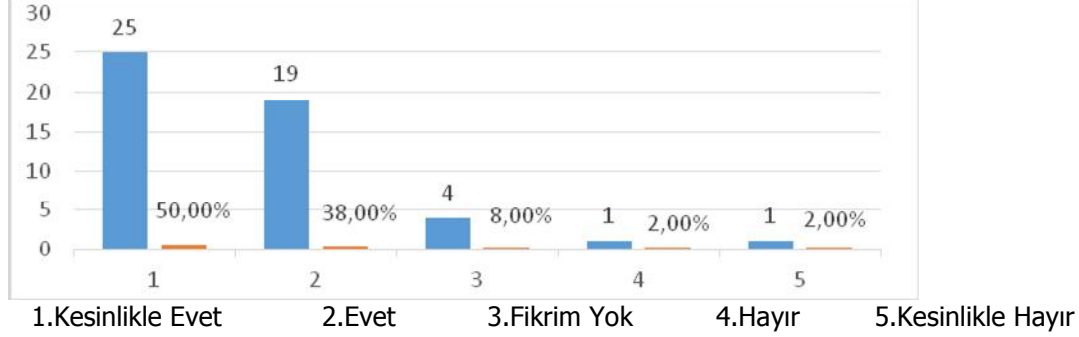
16- İş yerinde mesai saatleri dışında sosyal etkinliklerin yapılması iş verimini artırır.

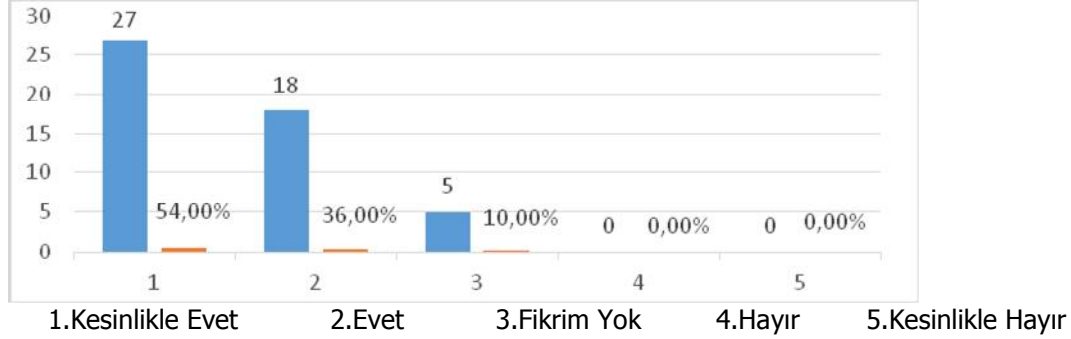
17- İş yerindeki çalışma ortamından ziyade aldığım maaş benim için daha önemlidir.

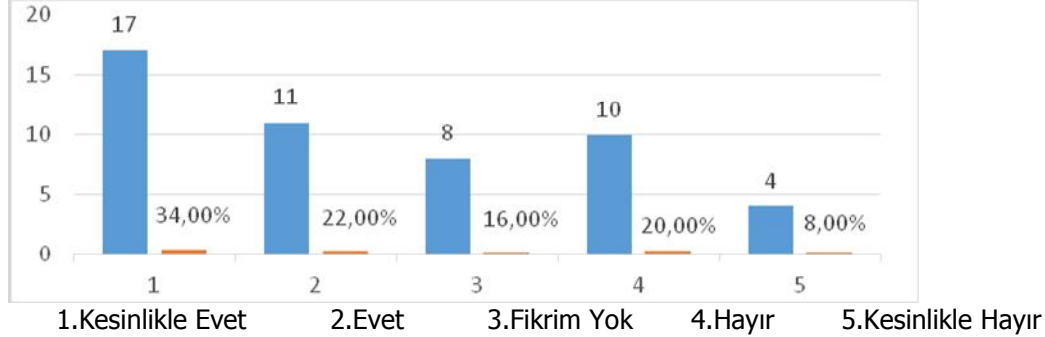
18- Çalışacağım iş yerinde tecrübe kazanıp mesleği öğrenmek benim için paradan daha önemlidir.

19- Tekstil firmalarında kolaylıkla staj yapabilmek isterim.

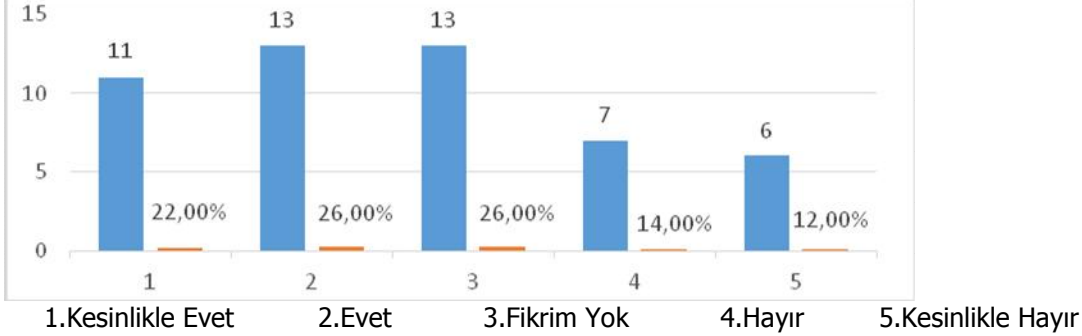

20- Çalışacağım firmada yönetimin beni sürekli denetlemesi benim için motive edicidir.

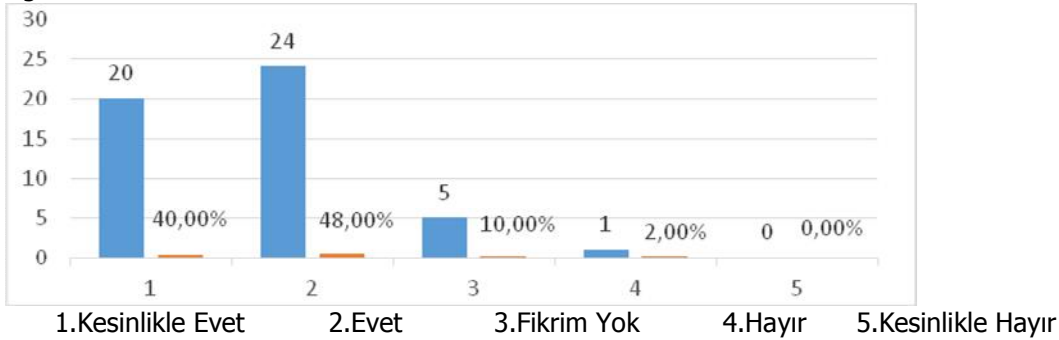

Tekstil ve Hazır Giyim Üretim Programı Öğrencilerinin Okuldan Beklentileri

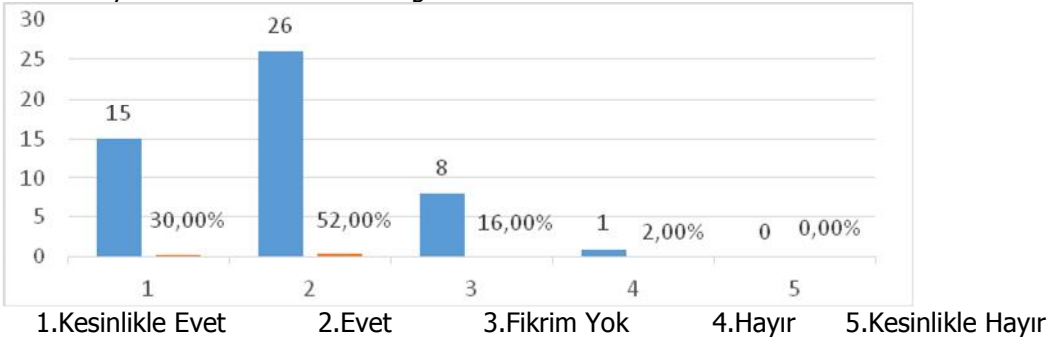
1- Okulda aldığım eğitimin işe girme ve çalışma açısından yeterli olduğuna inanıyorum.

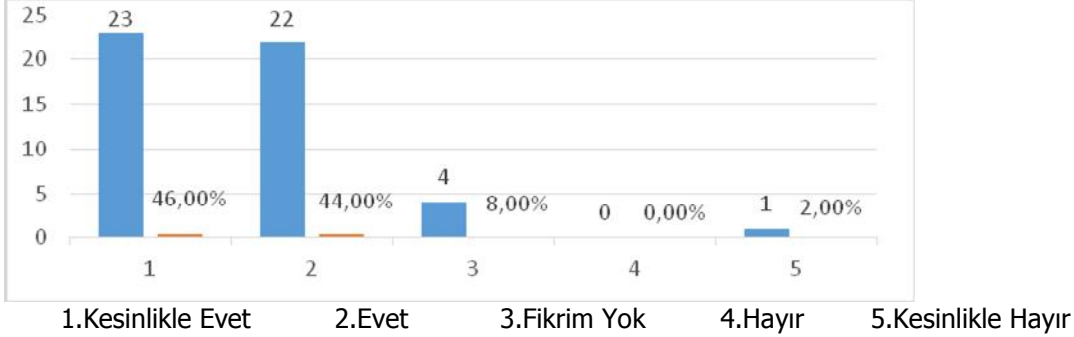
2-Öğrencilerin, mezun olmadan önce çeşitli tekstil firmalarıyla staj ve iş imkânı için irtibat kurması sağlanmalıdır.

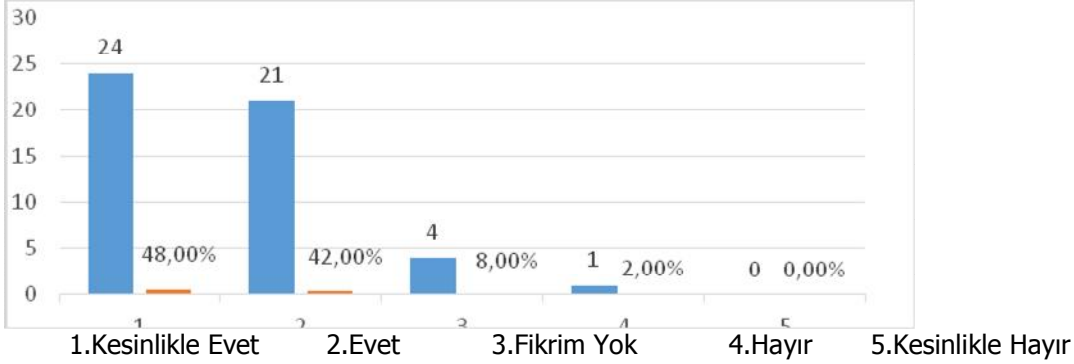
3- Anlatılan derslerle ilgili takım çalışmasına uygun araştırma ödevleri verilmeli, öğrencilerin verilen soruların yanıtlarını fabrikalardan öğrenmesine imkân tanınmalıdır.

4- Tüm sınıfın katılımına uygun teknik geziler düzenlenmelidir.

5- Derslerin içeriğinde tekstil sektöründeki yeniliklere yer verilmelidir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğrencilerin okuldan beklentilerinin belirlenmesi daha iyi bir öğretim ortamının hazırlanması bakımından önemli bilgiler ortaya koyacaktır. Bu çalışmaya göre en büyük beklentiler %90 ile derslerin içeriğinde tekstil sektöründeki yeniliklere yer verilmesi, %90 ile fabrikalara teknik geziler düzenlenmesi, %88 ile mezun olmadan önce tekstil firmalarıyla staj ve iş imkânı için irtibat kurulmasının sağlanmasıdır. Yani üniversite ile tekstil sektörünün işbirliği içinde olması beklenmektedir.

Öğrencilerin tekstil sektörüne bakışında %72'lik kısmı sektörde çalışanların işlerinde yükselme imkânlarının fazla olduğuna inandıkları görülmektedir. %68'lik kısmı tekstil üretim sektörünün iş sağlığı ve güvenliği açısından orta tehlikeli işler sınıfında olduğunun bilincinde olduklarını, %52'lik kısmının Türk tekstil sektörünün dünyada söz sahibi olduğunun farkında olduklarını, bununla birlikte tekstil sektöründe çalışanların maaş memnuniyetinin ve iş memnuniyetinin çok fazla olmadığına inanıldığı görülmektedir. Öğrencilerin beklentilerinin çoğunluğunu tekstil sektörünün üniversite ile daha çok işbirliği yapması ve öğrencilere kapılarını açmalarını tekstil sektörünü daha yakından tanıma imkanı bulmaları gerektiğidir.

Araştırma bulguları doğrultusunda; meslek yüksekokulu tekstil bölümünün devamlı sektörle iç içe olması ve mezun olur olmaz sektörün ihtiyaçlarını karşılayabilecek donanımına sahip teknik eleman yetiştirmesi gerekmektedir. Bunun içinde ders müfredatlarını uygulama ağırlıklı derslerle düzenleyerek sektörle işbirliği içerisinde olması gerektiği önerilmektedir.

Not: Bu alışma Antalya'da 18-20 Mayıs 2017 tarihlerinde düzenlenen 8'inci Eđitimde Yeni Yönelimler Kongresinde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKCA

Gürcüm, B (2005). Tekstil Malzeme Bilgisi. İstanbul: Grafiker Yayınları.

Karasar, N. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (17. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Milli Eğitim Bakanlığı[MEB], Yüksek Öğretim Kurumu [YÖK], (2000). Meslek Yüksekokullar Program Geliřtirme Projesi, Genel bilgiler, Ankara.